

Rajamäki ym.: Ehdotus laiksi kalastuslain 8 §:n muuttamisesta*Eduskunnalle***ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ**

Aloitteessa ehdotetaan, että kalastuslain 8 §:n 1 momentti muutettaisiin siten, että onginta ja pilkkiminen saatettaisiin Suomessa jokamiehen oikeudeksi.

PERUSTELUT

Virkistyskalastus on Suomessa suosittu vapaa-ajan harrastus ja luontoliikuntatapa. Sen harrastaminen on mahdollista kautta vuoden, sillä kalastustapoja vaihdellen voi kalastaa ja liikkua vesillä kesät talvet. Onkiminen ja pilkkiminen ovat virkistyskalastustavoista suosituimpia ja kaikenikäisille kansalaisille mahdollisia. Niitä harrastamalla on mahdollista hyödyntää vesistöjemme kalaston muodostamaa luonnonvaraa monipuolisesti, sillä keskeiset saaliskalalajit ovat juuri vesistöissämme runsaslukuisesti esiintyvät ahven ja särki.

Kalastuslakimme perusteella kalat eivät kuulu kenellekään, mutta kalastusoikeus kuuluu pääsääntöisesti vesialueen omistajalle. Vuosikymmenten kuluessa käsitykset tämän oikeuden piiriin luettavista kalastustavoista ovat muuttuneet. Kehityskulku on ollut sellainen, että aikaisemmin jokamiehelle kuuluneita kalastustapoja on liitetty vesialueen omistajan omistusoikeuden piiriin ja toisaalta joiltakin osin kalastustapoja on sitten kalastuslainsäädäntöä uudistettaessa vapautettu kaikille kansalaisille tai vain tietyille kansalaisryhmille mahdollisina yleisinä kalastusoikeuksina. Niiden turvin ovat vesialueita ja vesialueosuuksia omistamattomat suomalaiset voineet harrastaa kalastamista ilman kalastusoikeuden omistajan erityistä lupaa. Vuonna 1983 voimaan tulleen kalastuslainsäädännön mukaan jokaisella suomalaisella on mahdollisuus onkia siinä kunnassa, jossa hän omistaa asunnon tai on asunut yhtäjaksoisesti neljä viikkoa. Maksullisen

pilkintäkortin lunastamalla kansalainen voi hankkia oikeuden onkia ja pilkkiä yhden läänikohtaisen kalastuspiirin alueella. Tämä ei koske kuitenkaan Ahvenanmaan ja Pohjois-Lapin vesialueita. Alle 18-vuotiailla on kuitenkin tätä maksua suorittamatta oikeus onkimiseen ja pilkkimiseen kaikkien kalastuspiirien alueella. Edelleen yli 18-vuotiaan muussa kuin siinä kunnassa, jossa hän omistaa asunnon tai on asunut yhtäjaksoisesti neljä viikkoa, tulee maksaa valtiolle kalenterivuoden kalastuksenhoitomaksu.

Suomalaiseen vesiluontoon sopivan ja harmitoman onkimalla ja pilkkimällä harrastetun virkistyskalastuksen tulisi olla kaikille kansalaisille yhtä vapaata kuin se on nyt alle 18-vuotiaille. Kalastuslakiamme tulisi muuttaa tältä osin. Nyt voimassa olevan kalastuslain eduskuntakäsittelyn yhteydessä perustuslakivaliokunta antoi lausunnon, jonka mukaan laissa yleinen onkimisoikeus ja pilkkimisoikeus eivät ole ristiriidassa omistajan normaalin ja järkevän omaisuudenkäytön kanssa. Niistä voitiin ja voidaan nytkin säätää tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Kalastuslakiin tarvittavista muutoksista keskeisin voidaan sisällyttää lain 8 §:ään muuttamalla sen 1 momentti. Tämä muutos heijastuu tietyksi useisiin kalastuslain pykäliin. Kalastuslain 9 §:n 2 momentti tulee tarpeettomaksi ja samoin muut pilkintämaksun perimiseen ja käyttöön viittaavat kalastuslain kohdat. Tarkoituksenmukaista olisi myös poistaa kalastusmaksun maksuvelvoite seuraavassa muutettavaksi esitet-

tävän kalastuslain kohdan perusteella kalastavilta.

Edellä esitettyyn viitaten ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

kalastuslain 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 16 päivänä huhtikuuta 1982 annetun kalastuslain (286/82) 8 §:n 1 momentti näin kuuluvaksi:

8 §

Sen lisäksi, mitä 6 §:n 1 momentissa ja 7 §:n 1 momentissa on säädetty kalastamisesta yleisellä vesialueella, on jokaisella (Suomen kansalaisella) oikeus harjoittaa onkimista ja pilkkimistä muulla vesialueella lukuun ottamatta lohi- ja siikapi-toisten vesistöjen koskia ja virtapaikkoja, sekä niitä vesialueita, joilla kalastaminen on muun säännöksen nojalla kielletty. Mitä tässä momen-

tissa on sanottu onkimisesta ja pilkkimisestä, ei kuitenkaan koske kilpailuja tai muita vastaavia järjestettyjä tilaisuuksia, vaan niitä varten on saatava kalastusoikeuden haltijan lupa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 28 päivänä toukokuuta 1991

Kari Rajamäki
Raimo Vuoristo
Maija Rask
Jussi Ranta
Jukka Roos
Antero Kekkonen

Jouni Backman
Erkki Pulliainen
Leena Luhtanen
Jouko Skinnari
Heikki Rinne
Ensio Laine
Erja Lahikainen

Timo Roos
Johannes Koskinen
Arja Ojala
Lauri Metsämäki
Virpa Puisto
Matti Vähänäkki